

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK LI Ч. 85. Джерзі Ситі, Н. Дж., вівторок, 4-го травня 1943. No. 85. Jersey City, N. J., Tuesday, May 4, 1943. VOL. LI

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ АМЕРИКИ. ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Сокоу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

15-ДНЕВНЕ ПЕРЕМИР'Я У ВУГІЛЬНІЙ КРИЗІ—ПОВОРОТ ДО РОБОТИ В ВІВТОРОК РАНО

НЬО-ЙОРК. — Інтернешенел палісі коміті, що складається з 300 юнінних представників й вирішує справи Юнайтед Майн Воркерс, заявив пресі через Джана Л. Луїса, президента майнерської юнії, що майнери повернуть до роботи у вівторок рано на підставі старої угоди. І працюватимуть у таких відносинах 15 днів. А це на підставі угоди між секретарем внутрішніх справ Ікесом і майнерською юнією. Переговори між юнією і урядом, як теперішнім адміністратором копалень, будуть продовжатись на протязі наступних 15 днів. Це відноситься як до копалень м'якого так і твердого вугля. Луїс заявив, що годі зарядити негайний поворот до роботи, бо через перерву вже повстали певні перешкоди, які треба усунути, заки може зачатись правильна праця. Але, як кажуть, в деяких майнах праця може зачатись скорше. Майнерська юнія бере під увагу, що тепер має до діла з новим роботодавцем, себто з урядом. Справа ця відіграє важну роллю з того боку, що Луїс заявив, що він не буде пертракувати під ніяким оглядом з Радою Военної Продукції, кажучи, що вона відноситься до майнерських домагань з упередженням. Та тепер секретар Ікес має те завдання повести справи так, щоби був захований престиж Ради Военної Продукції, а також, щоби дійти до згоди з майнерською юнією. Це не така легка справа, бо в уряді є сильні впливи декого „з лівих“, що є за те, щоби Луїсові дати добру научку і заставити його до „безумовної здачі“.

НАДІЯ НА ПОЛАГОДЖЕННЯ МАЙНЕРСЬКОЇ КРИЗИ

ВАШИНГТОН. — Надіються, що таки прийде тепер до полагодження конфлікту, що повстав через нові домагання майнерської юнії. Думають, що майнерам буде гарантована робота на протязі 52 тижнів в році. Це значить, що працюватимуть шість днів тижнево з тим, що за суботу діставатимуть півтора платні. Тепер заходить ще питання, що на таке скажуть власники копалень, бо наразі копальні є під тимчасовим зарядом уряду, а як прийде до угоди, то уряд передасть копальні знову власникам, а ті перешде не хотіли погодитись на таку пропозицію, про яку саме тепер мова.

МАЙНЕРИ ГОТОВІ ВЕРТАТИ ДО РОБОТИ.

ПІТСБУРГ. — Як рознеслась вістка між страйкуючими майнерами, щоб вертати до роботи, то викликала вояди радість. Зате не так легко сказати про думки майнерів щодо самої вугільної кризи і їхніх домагань. Виходить, що не зважаючи на те, що уряд є для них прихильний, як і на великі симпатії до президента Рузвелта, вони таки стоять при Луїсі. Таке подає кореспондент часопису Нью Йорк Таймс. Місцеві юнії рішатимуть тепер про справу перемир'я, але нема сумніву, що вони заявляться за перемир'я. Але й нема сумніву щодо того, каже згаданий кореспондент, що вони теж не пішли до роботи, якщо б не було прийшло до перемир'я.

ВОЯКИ ОЗЛОБЛЕНІ З ПРИЧИН СТРАЙКІВ.

ГОНОЛЮЛЮ. — Як тільки розійшлися між воюками вісти, що вибухає майнерський страйк, то це викликало серед них загальне обурення. Всі є того погляду, що ніщо не дозволяє у воєнному часі на страйк. Таке подає Юнайтед Прес з розмови з воюками. Вона теж оголосила прізвиська воюків. Одні кажуть, що дехто скоро забуває за Перл Гарбор. Інші є за висилку страйкарів на фронт.

РЕПУБЛІКАНЦІ Й ВИЛКІ.

НЬО-ЙОРК. — Між републиканцями вже зачалась боротьба, хто має бути кандидатом партії на наступного президента. Це видно найкраще по тім, як є в републиканській партії ньюйорського стейту. Томас Дж. Корен, секретар стейту, заявив, що нарід не йде при виборах на таке, щоби вибирати „замість демократа, що знає, що він більший від партії, тако-го републиканця, що думає, що він більший від партії“. Це останнє відноситься до Вилкого. Корен є прихильником губернатора Дюї. Знову Марвін, бувший мейор міста Сиракюз, визначний стейтовий републиканський провідник, вважає Вилкого „неоцінним“ здобутком для републиканської партії.

НЕ БУДЕ НІЯКИХ СТРАЙКІВ.

САН-ФРАНЦИСКО. — Ніяка юнія, що є звязана з Конгресом Промислових Організацій, не піде на страйк в часі війни, себто не піде проти зобовязань, даних президентові Рузвелтові. Таке заявив Філіп Морей, президент цієї організації, промовляючи до 100 делегатів Юнайтед Стіл Воркерс. За те його робітники, як подають, горячо оплескували. Не згадав ні одним єловом Джана Л. Луїса.

Президент Рузвелт: „Заявляю Усім Майнерам—Як і Всім Американцям і то Всюди, Вдома чи Заграницею—Продукція Вугля не Буде Спинена“

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвелт забрав слово у вугільній кризі, виголошуючи промову через радіо й звертаючись по своєму давньому звичаю — прямо до народу, в першу чергу до тої частини народу, що працює в вугільній промисловості. Значить — до майнерів. Президент признав, що край стоїть перед поважною кризою, маючи на думці здержання робіт у майнах. За цю кризу президент зробив відповідальними „головних урядовців Юнайтед Майн Воркерс, а не уряд Злучених Держав“. А зарозом підкреслив, що „вугля буде добуване без огляду на те, що про це думає якась собі особа“. Це останнє відносилось очевидно до Джана Л. Луїса, президента майнерської юнії. Президент подав до відома свої враження з останніх відвідин ріжних частин нашої армії й підкреслив, що ті, що ще цієї осені брали участь у цивільному життю, вже тепер є „загартованими бойовиками“. Далі президент подав, що „американський нарід доконав чудес“ у своїй военній підготовці, та що саме тепер зачалась та фаза війни, коли ми зачинаємо завдавати ворогам смертельні удари. Та війна, казав президент, ще не є виграна. І тому наші военні зусилля не можуть маліти, як і не може бути таке, щоб хтось їх спинював, а майнерський страйк є таким спинюванням. Президент заговорив до патріотизму майнерів, пригадуючи їм на живих прикладах, що їхні власні сини є на фронті й там б'ються героїськи, не вимагаючи за те ніяких нагород ні відплат. Казав, що кожна проволочка в продукції відбиласяб тяжко на фронті. Ось тому продукція вугля не буде спинена, заявив президент. Далі президент Рузвелт зазначив, що він розуміє привязання майнерів до своєї юнії, як і знає, скільки коштувало їх труду, щоби ту юнію збудувати. Президент підкреслив, що він ціле своє життя був за право робітника бути zorganizованим в юніях і за охорону юній, та що цей уряд нічого не зробить, щоб юнії ослабити. Президент ще додав, що він є за поліпшення долі майнерів. Але теж заявив, що першою умовою поліпшення є вертати до роботи. Президент підкреслив, що він не вірить в те, щоби майнери страйкували проти таких майн, над якими повіває американський прапор, як це тепер сталося, коли уряд перебрал майн під свій заряд. Це треба розуміти так, що президент, наказуючи майнерам вертати до роботи, зарозом є за продовження переговорів майнерської юнії з відповідними урядовими інституціями.

ДИВУВАЛИСЬ, ЧОМУ НЕ ЗГАДАНО ЗА ПРИПИНЕННЯ СТРАЙКУ

НЬО-ЙОРК. — Головні урядовці Юнайтед Майн Воркерс дивувались, чому президент Рузвелт не згадав у своїй радіовій промові про те, що Джан Л. Луїс проголосив пів години перед промовою президента, що страйк перерваний. Президент про це знав, та своєї промови не змінив, але виголосив її так, як була уложена перед проголошенням Луїса про перемир'я.

Польсько-Російський Розрив не Полагоджений

ЛОНДОН. — Бридійський уряд ще не тратить надії полагодити розрив між советським урядом і польським урядом на вигнання, одначе основ до оптимістичних сподівань нема багато. Одною з них вважають факт, що советський уряд досі не проголосив створення „лівого“ польського уряду й видимо покищо не проявляє такого бажання.

Ішим добрим знаком вважають спокійну поведінку польського уряду на вигнання. Реймонд Деніел, лондонський кореспондент „Нью Йорк Таймсу“, каже, що поляки, котрі проявили брак політичної зручності, тепер поставлені під умову доброї поведінки. Польський уряд видає тепер мало заяв і дозволив, аби справа розсліду трупів польських офіцерів під Катуюном забулася. Одначе рівночасно з тим у советській пресі йдуть далі гострі виступи проти різних польських міністрів, з чого дехто робить висновок, що советський уряд згодився би на нову угоду з поляками, якби в польським уряді перешедено певні зміни.

Польський амбасадор у советським союзі, Тадеуш Ромер, уже виїхав до Куйбисева, аби налагодити виїзд своєї амбасади з советської території.

ЧОРЧИЛ ЗАПОВІДАЄ ВЕЛИКУ Й НЕЗАЛЕЖНУ ПОЛЬЩУ

На польське державне свято, відсвятковане тут заходами польського уряду на вигнання, вислав британський прем'єр Чорчил привіт, в котрім висказує надію відбудовання по війні великої й незалежної Польщі.

СТАЛІН ВИТАЄ ДОПОМОГУ АЛІАНТІВ

ЛОНДОН. — У своїм перше-травневім приказі маршал Сталін, прем'єр Росії, по раз перший відніс заслуги Аліантів для війни проти Німеччини. За цю заявою, аліантські бомбардування дають надію на відкриття незалежного другого фронту в Європі.

ЗАМАХ НА ЛЯВАЛЯ

ЛОНДОН. — Підчас свого повороту з конференції з Гітлером Ляваль, французький Квіслінг, був ранений вибухом бомби. Репорти замаху потверджені з кількох боків: Його ад'ютант був ранений важко, самий Ляваль легко.

НА ПЕРЕДОВІЙ ПОЗИЦІИ.—Американські воюки на висуненім вперед обсерваційнім пості в долині Ел Гетар у Тунісі, обсервують посунення ворога. Вони доносять свої обсервації головній квартирі свого батальйону телефоном, і на основі їх обсервацій 155-міліметрові гармати починають стрілянину.

ТУНІСЬКА КАМПАНІЯ ПОСТУПАЄ ПОВОЛИ ВПЕРЕД

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧ-НІЙ АФРИЦІ. — Американські, британські й французькі війська посуваються вперед вже навіть не кроками, але цілпами. Ворог ставить у цій останній стадії африканської кампанії завзятий опір. До того кепська погода часто звільняє наступ і не дозволяє місцями легунам зовсім оперувати проти ворога.

За заявою генерала Айзенговера, начального команданта аліантських військ, найтрудніший сектор у цих боях держать американці. Вони заняли горб 609, званий арабами Джебель Тагент, що домінує над цілою околицею Матеру. Мароканські французькі колоніальні війська захопили горб 523, 4 милі на захід від Гарету (озера) Ачкеля. Далі на полудні французькі війська відбивали атаки ворога коло Понт де Фагс, а восьма британська армія наступала далі дорогою здовж морського побережжя.

Британські морські сили проявили живішу діяльність коло рога Бон, де моторові торпедові човни затопили два ворожі кораблі до збирання мін і один більший моторовий човен. Далі на півночі, ближче до Сицилії, затоплено ворожий торговельний корабель, що їхав під ескортою.

ЖІРО ЗАПОВІДАЄ КОНЕЦЬ КАМПАНІИ В ЦЬОМУ МІСЯЦІ.

АЛЖІР. — Генерал Жіро, начальный французький військовий і цивільний начальник у Північній Африці, заявив, що африканська кампанія закінчиться цього місяця, а війна скінчиться до кінця 1944 року.

Він говорив, що повоенна Франція не буде ні комунистична ні фашистська та що всі французи незадовго будуть співпрацювати, не дивлячись на свої політичні й релігійні різниці.

АМЕРИКАНСЬКІ БОМБОВИКИ Б'ЮТЬ ПО СТ. НАЗЕР.

ЛОНДОН. — Британські бомбовики зробили рейди на промисловий округ у Голандії, а американські бомбовики бомбардували субмаринні бази в французьким порті Ст. Назер.

Берлінське радіо признало, що британські літаки бомбардували 20 квітня німецький порт Стетін на Балтійським морі. Через цей порт іде велика маса воєнного матеріалу з Німеччини на російський фронт. Він мав велику хемічну фабрику, що займала 51 акрів поверхні. Британське міністерство летництва каже, що в тому рейді знищено зовсім понад 100 акрів поверхні в середині промислової ділянки міста.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА ВІДБИВАЮТЬ НАЦІСТИЧНІ АТАКИ.

ЛОНДОН. — Червона армія зломала 6 днів триваючу офензиву німецьких військ в околиці Новоросійська на Кубанщині й вбила при тому 7,000 ворожих воюків та знищила 25 повзів. На інших частинах фронту панував розмірний спокій.

РОСІЙСЬКИЙ КОМУНІКАТ ХВАЛИТЬ ПОЛЬСЬКИХ ПАТРІОТІВ.

МОСКВА. — Загальну увагу звернув російський комунікат, що вперше містить похвалу для польських патріотів за їх заходи коло зривання німецького фалішного руху між Німеччиною й російським фронтом. Пойменно згадується один такий вчинок польських партизанів в окрузі Люблина, де мовляв польські партизани звалили з рейок німецький поїзд, повний військ, і товарний поїзд, повний угля.

НІМЦІ ПРОБУЮТЬ ТВОРИТИ АРМІЮ З РОСІЙСЬКИХ БРАНЦІВ.

СТОКГОЛЬМ. — Німецькі газети подали, що Гітлер зарядив загальну мобілізацію всего мужеського населення Німеччини, а чутки додають до того, що він рішився на цей крок, коли йому не поведися заходи зтягнути російських воєнних бранців до німецької армії. За пляном німецької головної команди мала бути створена російська армія з 300,000 до 500,000 воюків під команду російського генерала Андрія Власова, що попав у німецький полон на початку цієї війни. Ця армія мала воювати з канчем: звільнім Росію від Сталіна. Проти пляну організації такої армії виступав д-р Альфред Розенберг, нацистичний адміністратор східних територій.

ГОЛАНДСЬКИЙ УРЯД ВЗИВАЄ БУВШИХ ВОЯКІВ ДО ОПОРУ.

ЛОНДОН. — Голандський уряд на вигнання видав анель до бувших голандських воюків у Голандії не слухати приказів окупаційної німецької влади, що хотіла би їх завернути назад до концентраційних таборів. Говорив радіовий приказ: „Не реєструйтесь! Держіться спокійно! Не звертайте уваги на прикази й розпорядки! Не звертайте уваги на візвання! Старайтесь, аби вас не могли найти! Це є порада голандського уряду“.

Огляд Новин

(Подає Елмер Дейвис, Директор Бюро Воєнних Інформацій).

Бомбардування Німеччини

Бомбардування Німеччини з літаків і в день і вночі здається показує свої наслідки, моральні як і матеріальні. Німецькі газети відверто признаються, що вони ніколи того не сподівалися. Минулого тижня бомбовики союзників сягали далі ніж звичайно і потерпіли особливо тяжкі втрати. Однак вони атакували у великому числі і були зустрінуті великою кількістю ворожих бойових літаків — літаків, яких Німеччина так дуже потребує в Росії та в Тунісі, але мусить тримати в дома згодя на бомбардування союзниками. Тяжкі втрати потерпіли і німці. Надлетіли літаки Фортець на фабрику літаків у Бремені 17. квітня виконали в найгірших умовах. Це було серед білого дня і німці побачили літаки Фортець ще за годину, поки вони прилетіли, тому мали час зібрати велику кількість бойових літаків. Втрачено шість наддять фортець. Але це був малий відсоток з числа тих, що брали участь в налеті. Щонайменше шістьдесят німецьких літаків збито, а можливо, що багато більше. Німці пізнають, що оборона обходиться їм дуже дорого. Дорого цей раз обійшлося і нам, але тримаючи німецькі літаки в дома та збиваючи їх, а разом з тим паносачи велику шкоду німецькій індустрії та транспорту, наші бомбовики допомагають загальним воєнним зусиллям.

Японці замордували американських летунів

Публична заява японського уряду минулого тижня про замордовання деяких наших летунів, що попали в полон до японців підчас летунського налету на Токіо, напевно не була несподіванкою ні для кого в Азії, де поведження японського уряду і армії до цього часу вже добре знані. Ні не було несподіванкою, що японці в своїй заяві нашому уряду подали, що це вбивство — яке вони називають карою — було викликане мотивами високої моралі. Це так думають японці, але вони не розуміють, що вони правлять Японією. І так навчилися думати багато, може більшість, їх людей, бо культура та помірковані особі, які були визначними в громадському житті Японії у минулому, були замордовані й усунені.

Проте особи, які знають добре Далекий Схід, кажуть, що багато японців не навчилися ненавидіти американців так, якби того хотів уряд. Кажуть, що присуд японського

суду над американськими летунами міг бути зроблений з метою перекопати японців, якими негідниками є американці. Можливо також, що японці хотіли спровокувати наш уряд, аби загрозив пімсту на японських полонених в Америці, після чого японські воєнки мали б страх попадати у полон.

Якщо це була причина того звірства, вона не вдалася. Воєнний департамент зразу заявив, що ми не спустимося до японського рівня, не поїзимо себе переслідуваннями безборонних полонених. Але президент заявив, що кожний старшина японського уряду, який брав участь в тому діявольському злочині, буде вважатися відповідальним за нього і буде покараний. Таких „учасників“ може бути багато. Тимчасом ті вбивства викликали в нашій країні ще більш тверде і рішуче рішення боротися до повної перемоги, рішення яке здається почуває кожний американський громадянин. Я дозволю собі подати вам деякі уступи з одної газетної редакційної статті: „Ми знаємо на сьогодні характер брутального ворога, що маємо перед собою на Тихому Океані, і це знання повинно збільшити наші старання для досягнення скорішої повної перемоги. Американський наряд не стерпить ніяких переговорів в цій війні. Не може бути миру з вбивцями. Ми мусимо і збудемо безумовне піддання всіх наших ворогів з „осі“. Ворог немілосердний і збереження нашого способу життя можливе тільки через повну, неминучу воєнну перемогу“.

Таке писала одна газета в Солт Лейк, яка називається „Лесидик Ситизен“ і є органом Ліги Японсько-Американських Громадян. Це вказує на те, що американські громадяни японського походження, які виростили в цій країні і перейнялися американською вірою в свободу і демократію, мають таке саме почуття до насильства, як і інші американські громадяни. У військовому таборі Шелби, в стеїті Мисісіпі, є три тисячі американських воєнних японського походження. Цими днями вони вкладали значну частину своєї місячної плати у Воєнні Бонди, щоб ними показати, як вони задивляються на те, що сталося в Токіо. Тисячі інших американців японського роду з Гаваї та з таборів на заході вступають тепер до армії. Всі вони випробовані і знані як льотці до цієї країни і всі вони, так само як інші американці, мають бажання пімститися за ганебний вчинок.

Дж. Малей.

Одисея Американської Повітряної Ескадри

(ОНА). — До Америки щойно повернулася одна з повітряних ескадр, яка облетіла майже пів світа. Вона складалася з 109 офіцерів та летунів і зробила 200,000 миль. Воювала в Бурмі, Індії, Лібії й в Тунісі. Летуні знаменито билися і майже кожний з них носить медаль, срібну зрізду або летунський хрест заслуги. Є це переважно молоді люди. Але тому, що добре у війні пописалися і вже віддана не були дома, їм тепер дали відпустку. Прилетівши з Північної Африки до Америки; летуні залишили аеропляни на одному з аеродромів на сході і розіхались домів, перший раз відкопи японці напали на Пера Гарбор.

Згадаю повітряна ескадра була стаціонована перед війною на Філіппинських Островах і брала активну участь в обороні тих островів перед японським нападом. Пізніше вона подалася на Яву, а ще пізніше відлетіла до Австралії. Там переорганізувалася і відлетіла до Індії. Персонал повітряної американської ескадри в Індії складався з дев'ятинадцяти групи летунів під командою генерала Е. Юбенка, що перша брала участь в летунських боях закордоном. Пізніше до них ще прилучилася „девята ескадра“ під командою генерала Л. Г. Бреддона. „Дев'ята ескадра“ була найбільшою американською повітряною одиницею закордоном. Вона завзято воювала на сході з японцями, і як ка-

жуть, завдяки американським летунам японці не важко атакували Індії. Повернувшись з Північної Африки американські летуні оповідають, що як вони воювали в обороні Китаю, то мусили перелетіти по дві або три з половиною тисячі миль, щоб нищити японську армію в тилах. Вони доконували повітряних нападів на Рангун, Менделей, Муамейн і Акіяб. Були такі дні, що наші летуні відбували двотисячну подорож без осідання на землю. Це майже довша відаль, ніж з Бразилії до Африки. Але як треба, то треба. Багато з них пережили незвичайні пригоди, про які ще не час писати, але як скінчиться війна, то ми будемо читати такі переживання американських летунів в чужих краях, про які вам ніколи навіть не снилось.

Як генерал Ромель почав минулого року наступ на Ахеландрію і зближався до ріки Ніло, то американська повітряна ескадра дістала приказ відлетіти з Індії до Африки на поміч англійцям. Англійська армія робила все, що могла, щоб спинити Ромеля, що був наважисся здобути важні позиції, а сконцентрувавши всі свої сили, ішов вперед. Як прилетіли американські летуні, то ситуація відразу змінилася. Вони зачали постійно бомбардувати Тобрук, кидали бомби на Крету, на Родес і не давали німцям спромоги доставляти своему війську амуніції і харчів. Треба ще згадати, що аме-

риканська повітряна ескадра вживала включно літаючих фортець, Б-17, і не мала супроводу бійців. Без бійців вона могла бути дуже легко побита, але наші хлопці не зважали на це і виконували свій обов'язок точно і начас. Друга в Єгипті наша повітряна ескадра дістала супровід. Вона тоді робила систематичні напади на Тобрук і англійці рішили, що довше так бути не може. Американська ескадра мусить мати охорону.

Як американці взялися до інвазії Північної Африки, то американські летуні опустили Єгипет і вдалися до Тунісу. Прилетіли в той час, як там відбувалися завзяті бої і відразу взяли в них участь. Вони кажуть, що в Північній Африці все гаразд і тому власне їм дали відпустку.

Багато з наших летунів мали дуже цікаві пригоди. Наприклад, капітан Р. Т. Томас, з Альбуркерке, оповідає, що вилітаючи з аеродрому Південної Америки до Африки, він зауважив, що задні колісця скрутились. Він гадав, що в аеропляні є друге, але як прилетів до Африки, то переконався, що нема. Крім того, в Африці не можна було ніде такого колісця дістати і він мусів вертатись до Америки за другим бомбером. Однак звіди його пісали до Індії і він прибув там тринадцятого жовтня 1942 року. Три дні пізніше, капітан Томас вже брав участь в бомбардуванні міста Рангун. Майор Дж. М. Тумей оповідає, що капітан Томас командував ескадрою в нападі на Рангун і його фортецю японці розбили. Пілоти з своїм помічником спустилися на землю при допомозі парашутів, але були так далеко від аеродрому, що взяли їм двадцять вісім днів, ніж дісталися до дому. Вони блукали в непрохідних нетрах і мали незвичайно цікаві пригоди. Прийшли обдурти й голодні, але такій прийшли. Японцям не далися в руки зловити.

Капітан Томас має таке щастя, що його аероплан завше вороги поцілять, але він все вийде живим. Наприклад, майор Тумей оповідає, що як американську повітряну ескадру перенесли в Індії до Єгипту, то він вибрався з Томасом бомбардувати Крету. Томас є дуже відважний воєнний летун, що вільно проти японського несприятеля. Як вони бомбардували Крету, то німці пісали проти них велику повітряну силу і хотіли знищити всі американські літаки. Фортеця капітана Томаса була першою, що її німці поціляли і обезтадили, але не дуже. Томас почав літати позаду і тоді німці ще гірше почали в нього стріляти. Тумей рішив його боронити і дав приказ, щоб неущкожені літаки принесли скорість лету і не дали свого товаришів пронасти. Капітан Томас мучився як м'яг, але не впа. Прилетів на аеродром з таким подірваним літаком, що ніхто не міг собі представити, як він взагалі в живих остався.

Літенант Дон Вайлдер також мав цікаві пригоди. Здається такі, яких ніхто з членів американської повітряної ескадри не пережив. Він вибрався був з Америки до Африки і в дорозі зблудив. Літак Бог знає куди і нарешті спустився на землю в нетрах Ліберті. Осідаючи, Вайлдер дещо знищив літак, але залога не побилася. Ті скоро виртували, але Вайлдер остався з одним летуном, щоб направити ушкоджений літак. Він каже, що одного разу автотони заважали розбитий літак і негайно коло нього збиралося велике число чорних людей. До нього підступив один з тузілиць і запитав: „Масгас із його май френд?“ Вайлдер походить з стеїту Джорджія і знаменито наслідує в мові нігрі. На запит тузілиця він відповів: „Бродер ай шо із його френд“. Тоді чорний забрав його з собою і представив місцевому провідникові. Вайлдер оповідає, що цей начальник оселі мав около дев'ятьдесят літ і казав, що його привезли до Африки з міста Чарлстон в Америці. Його батьки вернули додому після того, як в Злучених Державах знесено невольництво. Цей старшук говорив старим нігирським діалектом, яким в той час говорили ще всі нігри на півдні.

Він побудував Вайлдерови хату і харчував його рижом, касавою, бананами і курячим мясом. Тузілиця оповідали, що Вайлдер був другим білим чоловіком, якого вони бачили. Першим був якийсь американський місіонер „Ла“. Не маючи спромоги направити ушкодженого літака, Вайлдер

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Збірка на Червоний Хрест дописала.

Коли минулого року оснувався Злучений Комітет Українських Американських Організацій міста Нью-Йорку, то він поставив собі за ціль вести працю, в першій мірі, в користь воєнних зусиль нашої країни. Тому, коли тільки проголошено кампанію за збірку гроша на Другий Воєнний Фонд Американського Червоного Хреста, комітет відразу взявся до праці та поставив собі за завдання зібрати в цій кампанії \$4,000. І виглядає так, що ця сума буде осягнена. Ба з кінець березня зібрана квота, як це вже було проголошено, вносила \$3,100, а на зборх комітету, що відбулись 29-го квітня, касієр комітету проголосив, що в квітні зложено на його руки \$500, а крім того вислано впрод до Червоного Хреста на рахунок комітету \$88, так що загальна сума зібраних досі грошей вносить вже \$3,700. Деякі представники організації заявили, що вони не викінчили ще збірки, а сподіються це зробити впродовж одного, а найдалі двох тижнів. У такий спосіб намічена сума \$4,000 повинна бути осягнена.

Зо звітв, які складали представники поодиноких товариств, показало, що члени даних товариств працювали цього місяця не тільки в справі Червоного Хреста, але також брали чинну участь в бондовій кампанії, купуючи бонди та причинюючись в такий спосіб до успіху цієї воєнної позички, яка в Нью-Йоркській окрузі принесла надсподівано добрі результати. Одно недомагання, яке висказували майже всі представники, є те, що певне число членів по ріжних організаціях, відмовляються подати до відомо, на яку суму вони закупили бондів, а подають звичайно тільки, скільки бондів вони закупили. Поступають вони так тому, бо як твердять, пощо в товаристві мають знати про те, скільки маєтку вони посядають.

По обговоренні справ у зв'язку з збіркою на Ч. Х., та в зв'язку з кампанією за купно воєнних бондів, голова комітету звернувся до присутніх представників з проханням, щоб вони розголосили по своїх товариствах одну організацію, яка саме тепер буде творитись в Нью-Йорку. Ходить тут, як заявив голова, про організацію родичів, яких сини служать при армії. Такі організації вже повторюють по деяких громадах, а тепер має бути створена ця організація в Нью-Йорку. Перші збори в справі створення такої організації відбудуться якраз у наступну неділю, це є 9-го травня, в год. 2, понодудні, в галі під ч. 217-219 Іст шеста вулиця. На ці збори повинні прийти родичі, які мають синів при армії, а вже на зборах довідатися про ціль та потребу створення такої організації.

М. Малетич, секр.

Словність Свій Обов'язок!

Хто спосібний до війська, той повинен знайти негайно в рядах армії ці флотії і своєю військовою службою причинитись до воєнної перемоги Америки.

А хто не наставляє своїх грудей за свій край, той повинен працювати для оборони краю на інших ділянках, а в першу чергу купити негайно Бонд Краєвої Оборони і купувати бонди оборони ці стемпис так довго, поки не закінчимо цієї війни повною нашою перемогою.

Бонд можете купити вже за \$18.75, а стемпис — за 10 центів. Значить, що є дана можливість кожному і кожній допомогти фінансово державі знати фонди, потрібні на ведення війни не спроектованої, а тільки намкненої нам війни.

вибрався з своїм помічником пішки до Каїро. Каже, що йшов пішки дві тисячі миль. Як довго йому забрало дістатися до своїх, Вайлдер не казав.

Летуні американської повітряної ескадри радіють з повороту до Америки й оповідають знакомих про все, що вони пережили. Багато з того не можна друкувати хіба аж по війні, але як різні закінчаться, то на книжковому ринку появиться багато творів, в яких американські воєнки оповідають, як вони воювали в різних частях земної кулі за те, щоб на світі було краще.

Націстична Німеччина Обдирає Річно Підбиті Краї на Десять Біліонів Доларів

ВАШИНГТОН. — Рада Економічної Війни сповідає, що німецька воєнна машина обдирає окуповані краї Європи на десять біліонів доларів річно. Це має бути „найбільше злодійство, відоме в історії“.

При кінці 1941 року німці ограбували Європу на 90,000,000,000 марок. На американські гроші це було 36,000,000,000 доларів. Кажуть, що тепер грабунок „збільшився до того ступня, що вносить десятикі біліонів доларів річно“.

В звіті говориться, що німецькі воєнки вивозять до Німеччини не тільки столітніми надбане добро, але й опановають „індустрію, природні багатства та контролюють роботу силу“.

Рада Економічної Війни подає такі приклади німецьких злодійств:

1. 25. квітня 1941 року голландський німецький штаб проголосив конфіскацію кораблів в окупованих німцями пристанях, що вносила два мільйони тон.
2. Польща: Німці сконфіскували два біліони вартості громадського добра. З того пристань Гдиня, що коштувала 400,000,000 доларів, державні сталеварні — 320,000,000 доларів, державні ліси, які обчислювали на 200,000,000 доларів. По році окупації німці сконфіскували ще 294 великих промислових заводів, 9,000 середньої величини і 76,000 менших підприємств. Крім того німці сконфіскували 9,120 великих фільварків і 112,000 менших посістей.

3. Франція: Німеччина забрала у Франції стільки старого заліза, скільки вона вислала закордон на протязі трьох з половиною літ. Крім того забрала там 1,500,000 тон олівин, 42,000 тон міді, 27,000 тон цинку, 19,000 тон олова і левну кількість нікелю, ртуті й інших металів. Німці ограбили Францію з харчів, забрали мило, черевики, одіння, напір, бритви і навіть пасту до зубів. Їм треба було аж стосорок п'ятнадцяти, щоб вивезти з Франції загарабані речі. Ті поїзди німці також для себе задержали. Все те коштувало Францію найменше 320,000,000 доларів.

4. Чехословацщина: Німці забрала там на 1,500,000,000 доларів воєнного знаряддя. З того 1,000,000 карабінів, 158,000 машинних крісів, 1,500 аероплянів, 3,000 полевих канон і метомінів та 1,800,000,000 крисових куль. Крім того 3,000,000 куль для різного роду гармат. Німці забрала з Чехословацчини все залізо і навіть машинерію з військових пралень.

5. Голандія, Бельгія і Норвегія: З цих країн німці вивезли всі запаси гуми, цукру і інших харчів. Забрали все, що її могло придатися. — (Б. В. 1.)

BE 100% WITH YOUR

BUY WAR BONDS

УВАГА! УВАГА! НЮ БРИТАН І ОКОЛИЦІ! СТАРАННЯМ МІСЦЕВОГО ХОРУ

— відбудуться —

величавна оперета на III дії

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ“

ДНЯ 9. ТРАВНЯ (МАЙ) 1943

В ЦЕРКОВНИЙ САЛІ при WINTER & CLARK STREETS, NEW BRITAIN, CONN.

Початок точно в 7:30 вечір

Білетні 75c і 1.50c

Випродаж Книжок

- ІСТОРИЧНІ, СЕНЗАЦІЙНІ Я ВОЄННІ Оповідання.
- Апостоли і Євангелія на невіді, празники і дні святих цього року — \$.75
 - Церковні Пси з нотами, на всі свята цілого року, брош. — \$.50
 - Рахункова книжечка — \$.50
 - Рідне Слово, збірка новел і оповідань українських авторів, бр. — \$.75
 - Д. Дорошенко: Славянський Світ у його минулому й сучасному, в трьох томах, брош. \$1.25, опр. — \$1.50
 - П. Куліш: Чорна Рада, хроніка з 1663 року, повість з ілюстраціями, бр. 75 центів, опр. — \$1.00
 - Ю. Федкович: Люба-Зуба, повість, опр. — \$.35
 - І. Сорокатий: До Складу і Прикладу, — \$.20
 - К. Поліщук: Отаман Зелений, сучасний роман, в трьох частинах, бр. \$1.00
 - Г. Хоткевич: Камінь Душа, повість, брош. — \$1.50
 - Чайковський А.: Не було виходу. Історія одної паризької. Оповідання з галицького життя — \$.35
 - Чайковський М.: За сну сонця. Фант. оповідання. Опр. — \$1.25
 - Кобиланська Ольга: В невіді рано діля, копаля. Оповідання — \$.65
 - Черняв Іван: Люди з Чорним Південним. Повість. Прощ. — \$.40
 - Вибір творів Ю. Федковича. Брош. — \$.40
 - Франко Іван: Оповідання. Зміст: Малий Мирон, Гривева шкільна наука, Оловець, Борис Граб і інші. — \$.65
 - Чехов А.: Оповідання. Переклад О. Бабій — \$.25
 - Филіппак І.: За Сан. Іст. оповідання, 2 томи — \$.40
 - Кисілевська О.: Швайцарія. Короткі загальні уваги про Швайцарію. В цій книжці є багато оригінальних фотографічних знімків, так, що кожний може з неї довідатися багато про життя у Швайцарії і її промисл — \$2.00
 - Филіппак І.: Будівничий Держави. Історична повість з XII віку. Бр. \$.70
 - Филіппак І.: Братів любов — \$.75
 - Флоринський І.: 1000-річчя Галицької Армії — \$.50
 - Шашенко Т.: Запорозька слава. Брош. — \$.50
 - Лукненів В.: Життя Перисної Чоловіка та сучасних дикунів. Опр. — \$.85
 - Самчук У.: Волин. Том I. Куди тече та річка. Брош. — \$1.50
 - Том II. Віна та революція. Брош. — \$1.75
 - Том III. Батько і син. Брош. — \$1.50
 - Лойда К. (7-мишкель): 1. Думолюбство в Алей Грандж. 2. Пестра Стяжка. 3. Захований Клейнод. 4. Чоловік з Бізонною. 5. Вітаний палець. 6. Шість Наполеонів. 7. Танцюючі фігури — \$.75
 - Душко Ф.: Краса життя. Оповідання — \$.20
 - Керуа Д.: З тавром убитини. Повість, переклад М. Лотоцького. Є це книжка пригод благородного чоловіка, закінченого судобою в дину країну північної Канади — \$.80
 - Левкий Богдан: Писання Богдана Лепкого, з портретом автора і з приписом його літературної діяльності, написаним В. Верниволею. Том I. Вірші, том II. Проза. В полот. опр. — \$5.00
 - Левський-Нечуй Іван: Над Чорним морем. Повість Опр. — \$1.50
 - Лотоцький А.: Кувальд і меч. Істор. повість з кінця 15 і поч. 16 віку — \$.25
 - Мельничко Микола: За рідне гніздо — \$.80
 - Вері Жиль: Замок у Карпатх. Повість. З переломом М. Голубця — \$.40
 - Кобиланська Ольга: Царина. Героїня Наталка Верковичівна виступає тут „дальнішою“ з пристрастю до мішанських інтересів, а великим артистичним духом та змаганням до повної еманципації пригрозити життя. Вона шукає собі чоловіка така, же поглядів, щоб він її не принижив. Тому та відкада обмеженого ордіна, а знаходить собі ідеал в особі скромного а-ра Марка. В люксовій оправі — \$2.75
 - Кобиланська О.: За ситуаціями. Повість — \$.50
 - Филіппак Іван: Іванко Бералінік. Іст. повість з XII віку — \$.50
 - Нечуй Іван: Кайдашева сім'я. Повість. Опр. — \$1.25
 - Поліщук К.: Розпята душа. Оповідання з латинського життя — \$.20
 - Леонтович Р.: На прию. Повість з української старини — \$.50
 - Білозерський О. П.: На передодні. Іст. повість. Часть I і II. Брош. \$1.00
 - Бузинівський В.: Нерозлучні. Оповідання з другої половини XVII століття. Часть I і II — \$.80
 - Чайковський А.: Перед зривом. Історичне оповідання — \$.50
 - Бірчак І.: Проти закону. Повість на тлі подій 12. віку — \$.50
 - Захаревич Ф.: Хлопська дитина. Повість — \$.40
 - Голубець М.: Рік гроз і надія 1914 — \$.50
 - Косач Ю.: Тринадцять аета. Оповідання — \$.50
 - Кучинський Р.: У зорах Бескиду. Повість зі стрілецького життя. Бр. \$1.00
 - Новіков О. Прібой: Цусіма. Перекл. з російського, Часть I і II. Опр. \$2.50
 - Майрик Г.: Годем. Оповідання. Опр. — \$1.50
 - Свидницький А.: Люболюбий. Смієна хроніка. Опр. — \$1.50
 - Чайковський А.: Вільдичий. Опов. з козацької давнини. Брош. — \$1.00
 - Шашенко Т.: Галіцкія в порт. автора і ілюстраціями. Брош. — \$.50
 - Крушельницький А.: Змагання. Повість. Брош. — \$1.00
 - Антонович В.: Коротка Історія Кляччини з ілюстраціями та картою України. Брош. — \$.65
 - Юлія Кері: Чорна Індія, на українську мову переклав Мирослав Каліт. Опр. — \$1.50
 - Гаврилук Ілько: Териністим шляхом — \$.30
 - Син України. Історична повість у трьох частях з ілюстраціями і мапою. Брош. — \$1.25
 - Іван Бугера: Українське Весілля на Лимківщині — \$.40
 - Остап Мисевич: Український Весільний Обряд у Бойківщині — \$.60
 - Юліан Тарнович: Ілюстрована Історія Лемківщини — \$1.00
 - Великий Сонник з Нумерами. Брош. — \$.40
 - Міліоні Снів. Український Сонник. На підставі Халдейських, Єгипетських та Перських джерел. Без нумерів. Брош. — \$.60
 - Поліщук К.: Кіннати з одним входом. Сенсаційна повість — \$.50
 - Поліщук К.: Товариш успіху. Сенсаційна повість — \$.40
 - Горинський П. І.: Під прапором Хмельницького. Історичне оповідання з перекладом М. Голубця. Опр. — \$.75
 - Осеровський В.: За грошець. Оповідання — \$.50
 - Голубець Микола: За український Львів. Епізод боротьби XIII — XVIII. в. — \$.25
 - Голубець Микола: Гей, видно село. Нарис. Опр. — \$.75
 - Вольде Д.: Бен-Гур. Повість з часів Ісуса Христа. Опр. — \$1.25
 - Гашек Ярослав: Пригоди доброго воєня Швейка в Світлій Віллі. (Швейк на фронті). Авторизований переклад з чеського — \$.90
 - Гашек Ярослав: Пригоди доброго воєня Швейка в Світлій Віллі. (Швейк в Запалю). — \$.90
 - Гребіна Е.: Чайковський. Історична повість. Опр. — \$1.25
 - Гриченко Б.: Соняшний промінь. Повість — \$.65
 - Георг Д.: Спомини з сербського фронту. Давні пригоди австрійського воєня — \$.35
 - Держина М.: В млах. Повість — \$.40
 - Держина В.: Софію вибрав. Історична повість з часів візантійського царства. Переклад М. Фірок. Опр. — \$1.25
 - О. Луговий: Визначне Жіноцтво України, бр. — \$1.50
 - Як стати горожаном Злучених Держав — \$.40
 - Українсько-Англійська Кухарка (Cook Book) — \$.75
 - Косач Юрій: Сонце в Чигирині. Повість про декабриста на Україні. — \$.75
 - Поставля і примітки М. Голубця. Брош. 50 ц. Опр. — \$.50
 - Короленко В.: Серед лихих людей. Повість — \$.50
 - Квачук В.: Сніг чичи. Нарис — \$.40
 - Литвин В.: Зачарований годинник — \$.25
 - Опівський Юліан: Іду на вас. Історична повість. Опр. — \$1.25
 - Опівський Юліан: Золотий лев. Оповідання — \$.30
 - Підмошнінський В.: В епідемічному бар'яні. Нарис. Ней нарис молодого талановитого автора малює як неможливо краще атмосферу, в якій живе сучасне покоління на Україні — \$1.20
 - Поліщук К.: Гуляйпільський Батько. I—II. Том. Опр. — \$1.25
 - Прімак Михайло: Кетини. Картина з Лемківщини — \$.10
 - Рогова О.: Син гетьмана. Іст. роман з часів Б. Хмельницького. Опр. \$1.25
 - Смолин Василь а-р: Граматика української мови для самонавчання та в допомогу шкільній науці. В полот. оправі — \$3.50
 - Толстой Лев: ВІдродження. Два томи в 3-ох частинах — \$2.50
 - Українка Леся: Призв'яз-розмова — \$.45
 - Франко І.: Мойсей. Четверте видання з передмовою — \$.35
 - Франко Іван: Захар Беркут. Автор малює історію нападу татар на село в Карпатах, якого мешканці не лише потрапляють оборонити, але й побивають зовсім татарську орду та сплюнкують дальший похід татар — \$1.50
 - Франко Іван: З вершин і низин, збірник поетичних творів Івана Франка. В додатку „Звіздє лєстє“ й „Великі роковини“. У біографічній нарисі Івана Франка (написав Василь Вернивола) є 14 ілюстрацій. В оправі — \$3.25
 - Шевченко Тарас: Кобзар, з портретом автора, сторін 707, оправлений — \$2.50
 - Шевченко Тарас: Твори Тараса Шевченка, в 3-ох томах, в оправі — \$6.00
 - Мілічій штуки для розваги старих і молодих — \$.20
 - Про пекельні і злочинні домашніх звірять. Практичний порадник — \$.25
 - Войнич Марко: Маруся. Повість. — \$.45
 - Біч Ресек: Залізний шпал. Повість з англійського. Опр. — \$1.00
 - Берн Юрій: Пасом Амазонки (La Japanda). На укр. мову переклад М. Копій. В двох частинах. I і II части. Опр. — \$2.00
 - Душко Ф.: Гум. Оповідання — \$.35
 - Монкевич Борис: Чорні Запорожці. Зі схемати в ілюстраціями. Опр. — \$1.25
 - Чайковський А.: Олонка. Опов. з життя хохлячої шпакти. Брош. — \$.80
 - Франко Іван: Лис Микита. З ілюстраціями — \$.60
 - Ф. С.: Бранець морського опришка. Іст. оповідання — \$.35
 - Чайковський А.: За сестрою. Оповідання з козацької старини з ілюстраціями, саме видання — \$.50
 - Чайковський А.: Побратим.

Студентки-Норски

Америка потребує в цьому році 65,000 студенток, які вчаться на норсок.

„Ви можете бути гордіми за норсок, яких я залишила в Корегідорі... Їхня праця величезна і виконували вони її знаменито!“

Так писала Флорамунд Ена Фелмут, лютенант Військового Корпусу Норсок, своєї приятельщиці під час переїзду з Філіппин до Австралії з групою ранених воїнів.

Відважна, гуманітарна праця норсок на Корегідорі та в інших бойових зонах стала історичною. Проте норски на бойових фронтах по цілому світі згодня вписують нові, блискучі сторінки до тої історії, про випадки високого особистого героїзму. Ті сторінки завше житимуть в пам'яті свободолюбних народів.

Америка потребує сьогодні більше таких жінок як лютенант Фелмут та її приятельки, яких вона залишила в Корегідорі. Фахівці кажуть, що коли в 1943 році не вишлись 65,000 жінок студентками на курси для норсок, то перед Злученими Державами стане загроза в справі охорони здоров'я.

Нині Корпус військових та морських норсок нараховує 33,000 членів. Але того не досить, 3,000 нових норсок вербується кожного місяця. В міру відкриття нових бойових фронтів потребується ще більше норсок!

Розвиток індустріальних міст, воєнні фабрики, служба цивільного здоров'я також вимагають тисяч нових норсок. Норски потрібні аби не допустити до зайвих терпіння, чи навіть втрати життя під час епідемії, катастроф, саботажу чи ворожачої чинності. Пересічне число хорих у шпиталях зросло з 1941 року на 8 відсотків і надалі стало зростає.

Тому закликається жінок, щоби вступали студентками на курси норсок і не допустили до кризи. До тих, хто бажає вступити на курси норсок ставляться такі мінімальні вимоги:

1. Вік — від 17 або 18 до 35 (залежно від стейтових вимог).
 2. Скінчення гай स्कул або більша освіта з задовольняючими успіхами.
 3. Добре здоров'я.
 4. Як можете задовольнити ці вимоги пишіть до: Students Nurses, Box 88, New York, N. Y. Вони вам вишлють інформації про школи норсок у вашому стейті. Такі інформації також можна дістати у поважного лікаря, або в шпиталі в вашій місцевості.
- Професія норсок притягнула до себе чимало жінок чужинського роду, так як привабляла лютенантку Флорамунд, родичі якої приїхали до Америки з Німеччини.
- Лютенант Ольга Константиновна Бендерова, яка визначилася на південній Тихо-Океанському фронті, керуючи першим відділом норсок в тім районі, народилася в Росії.
- Лютенант Марія Гвадалупе Гентіле, батько якої був мексиканським генералом, перебуває тепер в таборі Рукер, в Алабамі. Вона чекає на призначення на службу за морем.
- Тепер питання: Чи можуть молоді жінки, які не є громадянками Злучених Держав, вступити на курси норсок?
- Згідно з Іміграційним Законом з 1924 року чимало норсок чужинок дістало освіту в

американських школах, після чого повернулися до своїх рідних країн і там провадили добру працю.

Після скінчення однієї з 1,300 шкіл, що розкидані по країні, студентка норска може скласти державний іспит і стати реєстрованою норскою.

Наука для вступивших починається в червні й в осени. Та наука звичайно вимагає три роки, але з огляду на війну вона прискорена так, що може бути закінчена від 24 до 32 місяців.

Дівчина, що вчиться на норску, має сама оплачувати свої видатки, крім помешкання й їжі. Стипендія, щоби покрити частину або всі ті видатки, можуть дістати з федеральних або приватних фондів такі спосібні дівчата, які не мають засобів. Аплікації на такі стипендії можна подавати до тої школи, в котрій дівчина хоче вчитися.

Урядовці кажуть, що сотки дівчат денно питають за інформаціями щодо науки в школах норсок. Навпевно ці молоді жінки не забули героїських жертв, dokonаних норсками на Корегідорі... Батаані... Вейк... Гвамі! Вони також хотять приєднатися до боротьби! — (Б. В. Л.).

“Every dime and dollar not vitally needed for absolute necessities should go into WAR BONDS and STAMPS to add to the striking power of our armed forces.” — FRANKLIN D. ROOSEVELT, President of the United States.

Think War! Act War! Buy WAR SAVINGS BONDS — at least 10% of your pay every payday!

ПАНІ ДУЛІТЕЛ КУПУЄ БОНДИ. — Дружина Джімі Дулітла, відомого американського летуна, що вів рейд на Токіо, купує в Нью-Йорку воєнні бонди й за це дістає право закрити одну шрубку в воєнний бомбовик. Їй допомагає бувший ньюорський посадинок Джімі Вокер.

На Проводи

(Жарт, написала для радія Ю. М. Шустакевич).

(Дзвінок, відтак двері відчинились і зачинились).

Він: (зажурено) Ой, добродійко, добрий день вам, та бо я...

Вона: А це що такого, чого ви такі зажурені? З Великкою та ще з провіноюю неділю всі веселяться, радіють, а ви скривились наче середа на п'ятницю. Добрий день!

Він: (несміло) Добродійко... Христос Воскрес...

Вона: Ну, то чогож боїтесь? Воістину Воскрес!

Він: Так ви значить... ви не злі на мене?

Вона: Я, чого? Ані не думаю!

Він: (зрадив) Ой добродійко, я думаю... От гарно! Як так, то давайте похристосуємось: Христос Воскрес!

Вона: (дивується) О? А це що таке „похристосуємось“?

Він: Так ви не знаєте? Цеж прекрасний великодній звичай, який водиться на Вилікій Україні.

Вона: Справді? Цікаво, кажіть.

Він: Дуже радо, дуже радо, мені так подобався цей звичай, що — єйбо — я бажав би, щоб усе був той ранок на Великдень...

Вона: Прощу, прошу говорити, цікаво послушати.

Він: А ось бачите, на Великдень дуже рано, в годині четвертій, ідуть усі люди до церкви. Моляться там довго, моляться, а відтак в годині восьмій виходять з церкви і христосуються.

Вона: Але як?

Він: Я сам не знав як. Але дивлюсь, мій товариш цілується з якоюсь дамою, а тут і ще не обернувся, а він вам розбишака уже другу цілує. Що то — думаю — такого? Аж тут відходить до мене якась чорнявська, та: (наслідує солодко дівочий голос) Христос Воскрес! А ми хіба не похристосуємось? А я стою, видививсь на неї, і бачу, ну такі бачу, не сплюж я, точнісінько бачу, що усі люди доволка мене цілуються. А чорнявська стоїть та очідає. Але

я не втіма битий, зараз догадався і: Воістину Воскрес — промовляю, нахилиюсь і... цілую свою чорнявеньку. Ох, кажу вам добродійко, я знав, що моєї жінки зо мною нема, але чогось лясно стало і я мимомовно оглянувся, чи її нема. (Зітхнув). Але її не було... і знаєте, тут мій товариш став мене знакомити з іншими, а я тільки: Воістину і христосуюсь, Воістину і христосуюсь... Дуже, дуже гарний звичай! А що найважливіше, люди не розходяться, не спішають домі, а головню молодіж, хлопці, дівчата, христосуються до полудня. Ну скажіть, чи не гарно?

Вона: Ну так щож? Звичай гарний. Та щож мені з того?

Він: Як то, що з того?

Вона: Та так, що у нас такого звичаю нема. У нас не тільки не христосувались, а ще побиались.

Він: Єйбо добродійко, давайте заведемо у нас такий звичай — звичай христосування, добре? (тихше) Добродійко... Христос... Воскрес... (павза)

Вона: (тихо) Воістину Воскрес... (цілуються).

Він: (не голосно) Ну, що, як вам подобається звичай христосування?

Вона: ...гарно...

Він: (голосно) Ну, от бачите, бачите як гарно. Ану ще раз!

Вона: (змішалась) А ви зараз іде до міста. Сіла на „боса“, заплатила 10 ц. і їду. Аж дивлюсь на підлозі лежить зелений папірець...

Він: О?!

Вона: Дай — думаю — піднесу. Піднесла, а це вам новисенька 20 доларівка! Питаю кілька присутніх на босі пасажирів, чи хто згубив? Може ви, а може ви? Ніхто не голоситься до знахідки...

Він: А яб зараз сказав, що це я згубив...

Вона: Ну, подивилась я на кондуктора, він на мене і кажу йому: давай голубчику поділимось. Я знайшла, а ти владитель, чи як там, на босі; і ми поділились. Йому десятка і мені десятка. Це таке щастя мені не трапилося — гадаю. І щож ви думаєте?

Він: А щож би?

Вона: Прийшла домі, обчислюю свої гроші... а цеж голубчику я, я сама згубила свою рідну двадятку. Трохи не заплакала з досади!

Він: Ха! ха!

Вона: І цілком за дурнісінько, ні за цинию душу, дала кондукторові десять доларів, га? Як вам це подобається?

Він: Ха! Ха! Знаменито! Добродійко, Христос Воскрес! (тихше) Це дуже гарний звичай...

Вона: ...Воістину Воскрес... (цілуються), але гроші пропали!

РОМЕЛЬОВІ ВТРАТИ 100,000 ВОЯКІВ.

Бритійське радіо подало обчислення, що нацистичний маршал Ромель утратив в Африці від часу, як він висів там два роки тому, 100,000 вояків. З того половинка попала в полон Аліантів, 20,000 згинуло в бою, а 30,000 вижило з бою внаслідок недуги або ран. У ці числа не зараховано італійських утрат.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЬО ЙОРК, Н. Я.

Від Українського Продукційного Відділу А. Ч. Хреста.

Звертаємось до українського жіноцтва з закликом помагати нам в праці для А. Ч. Хреста, себто помагати Українському Продукційному Відділу А. Ч. Хреста, що міститься під ч. 423 Іст-9-та вулиця в Нью-Йорку. Всі ми знаємо вже, яку роботу виконує А. Ч. Хрест, а наше свідоме жіноцтво має отже нагороду допомагати тому святому ділу, зголошуючись до праці. Як щирі американські громадянки не лишайтесь у праці позаду інших громадян. Праця не тяжка і не вимагає багато туду. Особливо, коли зважимо, що не одна з нас уже дала свого сина для боротьби за забезпечення нашої свободи. Супроти того не є великою жертвою, коли пожертвуємо вечерами кілька годин тижнево на шиття чи роблення бандажів для наших вояків, чи торбинок на ліки для тих дочок, що опинились за морем і там сповняють важку службу. Хто з наших жінок не може дати праці вечерами, може допомогти іншим способом, даючи вату, полотно, свєдри і тим подібні речі. Є робота і для мужичин, як тільки зголоситься.

Отже ставаймо в ряди працівників для А. Ч. Хреста, а за інформаціями Голосіться до Українського Продукційного Відділу на вище подану адресу.

За Український Продукційний Відділ А. Ч. Хреста в Нью-Йорку:

Катерина Джорджа, голова.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

За Український Продукційний Відділ А. Ч. Хреста в Нью-Йорку:

Катерина Джорджа, голова.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 1. травня 1943 р. по тяжкій недугі, померла в 49 році життя

КАТЕРИНА МАРЯК,
члениня Бр. св. Арх. Михаїла, від. 478 У. Н. Союзу в Гудсон, Н. Я. Покинула походила зо села Рестоки, повіт Лєско, Галичина, Західна Україна. Була тихої вдачі. До У. Н. Союзу вступила в 1926 році.

Полоника в смутку мужа, 6 дітей і 2 внуки. Син Андрій служив в американській армії, Анна і Розалія замуили, Марія і Зофія доглядали хорих-норсок, і син Петро та внуки Роман і Євсавитка.

Похорон відбувся в вісторок, 4. травня, з дому до української православної церкви св. Арх. Михаїла, а відтак на цвинтар.

В. Ія П. Павло Маряк, секр.

М И Л І

Кілька миль не може значити лиш кілька хвиль; хочби хтось мешкав подальше, він може мати нашу услугу швидко й успішно, якщо такої услуги потребує.

Ті, що бажать Євсаякової obsługi, знаної від 30 років як цілковитої й обдуваної, можуть до нас навідуватися безпечно, не зважаючи на віддалу.

STEPHEN J. JEWISIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: BElgen 4-5989 Phone: BAYonne 3-0546

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ШКАГО, ІЛЛ. — Збори Бр. св. Юрія, від. 379, відбуваються в неділю, 9. травня, в годині 12:30 вполудне, в парохіальній галі при Окей і Райс ул. Просимо членів прийти на ці збори. — Г. Бабак, предс.; М. Феданський, кас.; В. Палліп, секр.

МОНЕСЕН, ПА. — Повідомляємо, що збори Бр. св. Ап. Петра і Павла, від. 338, відбуваються в неділю, 9. травня, в годині 1. пообіді, в українській галі, 213 Сквєзерк Есеню. Просимо всіх членів прийти і взяти свою дивиденду. Довгуючих членів просимо привітати долги. Також повідомляємо всіх членів нашого відділу, що теперішня адреса секретаря є так: 415 Mathetal Ave., Monessen, Pa. — За уряд: Ілько Фаль, предс.; Афан Чайка, кас.; Nick Kuch, секр.

ДТРОЙТ, МІШ. — Тов. ім. Івана Франка, від. 146, повідомляє членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 9. травня, в год. 1:30 попол., в Українській Риб. Домі при Карпендер ул. На зборах будуть важкі справи. Будемо роздавати для членів дивиденди від У. Н. Союзу. — Д. Андрушків, секр.

САВТПОРТ, КОНН. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, подє до відома, що місячні збори відбуваються в неділю, 9. травня, в годині 3. по полудні. Просимо всіх членів прийти на час. — Петро Дудко, секр.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

59 ПІСЕНЬ ЦЕРКОВНИХ

всього за 25 центів із пересилкою набудете в редакції часопису:

OUR MISSIONARY
17 45 Washington Avenue
Bronx, New York

Д-Р С. ЧЕРНОВ

- Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра.
- Аналіза крові для подружжого свідочтва.
- Геморойд й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRamercy 7-7697

Офісові години: 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуговування X & Флароскоп.—Екзамінація \$2.00

ДАРОМ вишлемо кожному зразок (SAMPLE) Карпатського Чаю з надлітного грецького зілля, на недомогання жодулка, печінки і шпорок. Велика пачка коштує 50¢.

- ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, дивовидне средство припорукають тим, що терплять на претній кашелі, біль горла і залуку. Пачка коштує 50¢.
- ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його ужити, надруковано на баксі. Велика пачка 50¢.
- МІШАНІ КОРІННЯ, на нестерпність, брак апетиту, жорчі. Добре також на запал до горінок. Пачка 50¢.

Маємо всілякі лічильні зілля, листя, цвіт, кору, ягоди, корінь, лодки, жишню і т. д.

Замовлення пошляйте на адресу:
UKRAINIAN BAZAAR,
170 E. 4th St., New York, N. Y.

ВІСТАНУТЬ ЗАЯТТЯ

ПОТРІБНО БАРТЕНДРА (Bartender) котрий уміє би провадити бізнес. Інтересуючий хай зголоситься особисто, або зателефонує між годиню 7. і 10. ввечір на таку адресу: Ukrainian Athletic Association, Choptomorska St., Inc., 508-508 18th Avenue, Newark, N. J. Phone: Bigelow 3-0937.

ПОТРІБНО ДОСВІДЧЕНОГО СТОРОЖА ДОМУ в яким є парове опріття. Малі направи. Добра платня і 4 великі сніткі кімнати. Голосіться під ч. 81-5 116 AVENUE C, N. Y. C.

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

1-вище ОБСЛУГЕМО В ПЕРТ АМБОЙ І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN FUNERAL HOME
433 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J.
Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга щира і чесна
383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.
Phone: ESsex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребань по ціні так низькій як \$150.

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7861

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЬДЕЛФІО І Й ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ
cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.
Tel. Market 1320.
ОБСЛУГА В ДЕНЬ І В НОЧІ

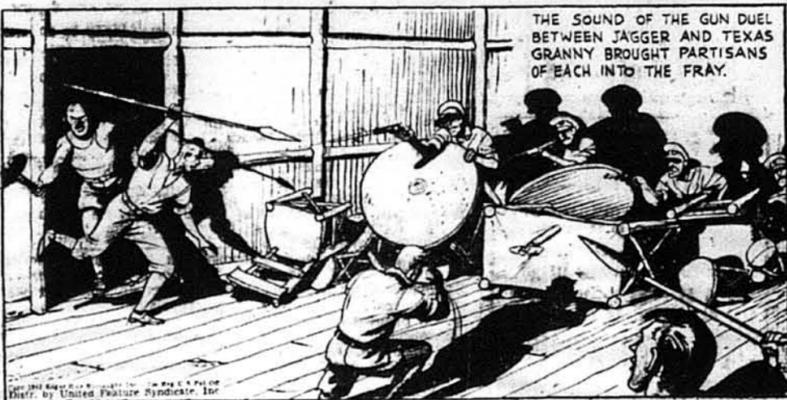
ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в БРОУКН, БРОУКЛІН, НЬО ЙОРК І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL
707 Prospect Avenue, (cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel.: MEtrose 5-6877

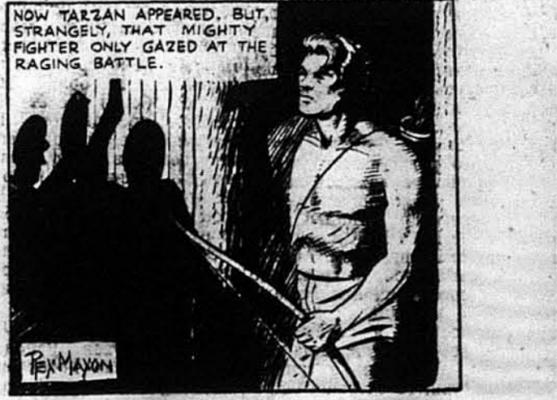
ТАРЗАН, ч. 760. Почалася битва.

Гук вистрілів Джегера й Грені Акере скликав сторони обох партій до бою.

Селюхи зо своєю грубою зброєю не могли дорівняти морякам, узброєним у револьвери.

Тепер з'явився Тарзан, але він, на диво, тільки приглядався лютому боєви.